

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 6 pengő, félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Angyali üzenet.

Elyomatásunk és szolgáságunk idején megilletődéssel gondolunk Magyarországot kormányzójának fenkölt lelkű hitvesére. Büszke magyar önérzettel vettük híret jóságának, fáradhatatlan, áldozatos munkálkodásának.

Tudtuk róla, hogy ő Magyarország szenvedő szegényeinek őrangyala, aki hősi lélekkel küzd az éhség és ruhátlanság kínjai ellen s angyali szavával a társadalom tehetős elemeit is táborba tudja állítani a nemzetmentő küzdelemre.

Isten jóvoltából megértük, hogy már nemcsak híret hallhatjuk a Főméltóságú Asszony áldott tevékenységének! Már mi is védőoszárnyai alá jutottunk s nemes szívének melegét a közös otthonban érezhetjük. Megértük, hogy vigasztaló és jóra serkentő szavát hátrók és fegyverek gátlása nem zárhatja el előlünk.

Most már miérettünk zeng át az országon az őrangyal szava: a Főméltóságú Asszony az idei őszi fordulaton Erdély sebeinek gyógyítására, Erdély könyveinek letörlésére hívta segítő táborba a jószíveket.

Kormányzónénk Főméltósága a rádió útján a következő szöveget intézte Magyarországot társadalmához:

— Jól tudom: súlyos feladatot vállaltam, mikor anyagi áldozatokat kérek, — áldozatokat ERDÉLYÉRT! A feladatot azért súlyos, mert hiszen a magyar társadalom egykori gazdagságát tönkretette Trianon és mert minden egyes magyar család ma nagy közterheket kénytelen viselni.

— De én mégis reménykedem és bizom a nemzet áldozatkészségében. Mert amely nép életképes és méltó az életre, az válságos időkben rendkívüli erőfeszítésre és a legnagyobb áldozatokra képes. A magyar pedig életerős faj.

— A Gondviselés irgalma megengedte nekünk, magyaroknak, hogy semleges tanui lehetünk a nagy világégésnek. Eddig legálább megengedte. Férfiainkat nem fenyegetik a harc-tér veszedelmei és szenvedései, asszonyainknak nem kell éjszakánként a szirénák vészjelét figyelniük és gyermekeik életéért rettegniük.

— De még azt is megadta nekünk az Ég kegyelme, hogy véráldozatok nélkül gyarapíthattuk hazánk csoska területét. Fogadjuk áldozatos szívvel az isteni kegyet és mutassuk magunkat rá méltónak azzal, hogy önként áldozunk az ember-szeretet és a haza oltárán. Áldozunk Erdélyért!

— Az erdélyi magyarság nagy része ma lesújtó helyzetben van. Természeti csapások és politikai események idézték fel a helyzetet. A román mozgósítás régóta elvonta a férfiak javarészét a munkától; sok föld műveletlen maradt; a gazdák igavonó állatait elhajtotta a román katonaság; a gazdasági és háztartási felszerelés fosztogatás prédája lett.

Az erdélyi nép aggodalommal tekint a közeledő tél elé. Szükében van az élelemnek, kifogyott a ruházatból. Vétőmag nélkül nem képes gazdálkodni; cipő nélkül a gyer-

mekei nem járhatnak iskolába. Ha kérdem: mire van hát szüksége Erdélynek? — azt kell felelnem: úgyszólván mindenrel Vetőmagra, élelemre, ruhaneműekre, gazdasági felszerelésre, háztartási tárgyakra és szükség van iskolakönyvekre is.

— Az erdélyi nép a béke műveiben és a háboru megpróbáltatásai között mindenkor egyaránt kiválónak bizonyult. Erdély a vitéz katonák szülőföldje; Erdély mint termékeny kultúrtaíj ritkítja párját Európában. Évszázadok óta erőssége és büszkesége Szent István birodalmának. Ezt a nagyszerű népet meg kell menteni a pusztulástól, amely nem saját hibájából, hanem idegenek bűnéből szakadt rá. A mentőakció sikere a magyar becsület, a magyar jövő, a magyar élet kérdése.

— Most pedig asszonytársaimhoz intézem a szót. A férfi elméjével és karjával, a nő eszével és szívével szolgálja a nemzetet. A magyar asszonyokat és leányokat kérem,

erőnk egyesítésével mutassuk meg, mire képes a női szív. Kérem, vegyék különös gondjukba az ERDELYÉRT mozgalmat.

— A gyűjtőbizottság szétküldte iverit az országban; Budapesten házankint pénz- és használati tárgyak gyűjtése indul meg. A magyar asszonyokat és leányokat arra kérem, könnyítsék meg a gyűjtő hölgyek és urak munkáját — fogadják őket szívesen, járjanak a kezükre, ajánlják fel adományait.

— A végére értem annak, amit el akartam mondani. Mielőtt azonban elbúcsuznám, arra szeretnék emlékeztetni, hogy a Gondviselés szemellátható jóindulattal tekint le szenvedésekben megtisztult magyar népére. Ez arra kötelez minket, hogy ne riadjunk vissza áldozatoktól a magyar nép érdekében. Amit áldozunk, az legyen fogadalmi ajándék, amit magunk, családunk és nemzetünk jövő boldogulásáért felajánlunk a Teremtő trónja előtt.

Mit jelent a brenneri találkozó és az új háromhatalmi egyezmény?!

A közelmúltban két jelentős esemény zajlott le a világpolitikában. Szeptember 27-én Németország, Olaszország és Japán katonai szövetséget kötöttek ezzel a világ legnagyobb, mondhatni legerősebb katonai szövetsége vette át az irányítást három kontinensen. A háromhatalmi egyezmény nemcsak Európára és Ázsiára, hanem Afrikára is vonatkozik. A szerződésben, amelyet szeptember 27-én irtak alá, Japán elismeri Németország és Olaszország vezető szerepét Európa új rendjének megteremtésében, ugyanakkor pedig a tengelyhatalmak Japánnak a nagy ázsiai területen való vezető szerepéhez járultak hozzá. A három nagyhatalom kötelezettséget vállalt, hogy egymást úgy politikai, mint gazdasági és katonai téren kölcsönösen támogatják, ha a három birodalom egyikét negyedik hatalom támadná meg, egy olyan hatalom, mely nincs belekeveredve a mostani háborúba, vagy a kínai-japán viszályba. Németország, Olaszország és Japán ugyanakkor leszögezték azt is, hogy a háromhatalmi szerződés nem érinti a szerződő felek viszonyát Szovjetországgal szemben.

A háromhatalmi egyezmény aláírását egy hétre rá követte a brenneri találkozó. Október 4-én, tehát ugyancsak pénteki napon Hitler vezér és Mussolini a Brenner hágón, a két ország határán három óráig tartó megbeszélést folytattak. A tengelyhatalmak két vezére közt ez a hatodik találkozó volt. A Führer vonata 11 órakor futott be a pályaudvarra és a két vezér találkozása, amint a hivatalos közlemény megjegyzi, rendkívül szívélyes volt. Hosszas kézzorítás után felemelt kézzel üdvözölték egymást s a diszszázad előtt való elvonulás után a Duce vonatára szállottak fel és itt 11.10 órakor kezdődött meg a megbeszélés Ribbentrop és Ciano külügyminiszterek jelenlétében. Mialatt a két vezér a páncélvonaton tanácskozott, az égen vadászpilóták keringtek. A tanácskozás után Mussolini és Hitler a két külügyminiszter társaságában elhagyták a tárgyaló kocsit és a szomszédos kocsiba mentek át villásreggelire. A történelmi jelentőségű megbeszélésről mindössze csak

annyit jelentett a hivatalos közlemény, hogy a tengely szellemében folytatott szívélyes megbeszélések során megtárgyalták a két országot érdeklő valamennyi kérdést. — A tanácskozások befejező szakaszánál Kaiter vezértábornagy is résztvett.

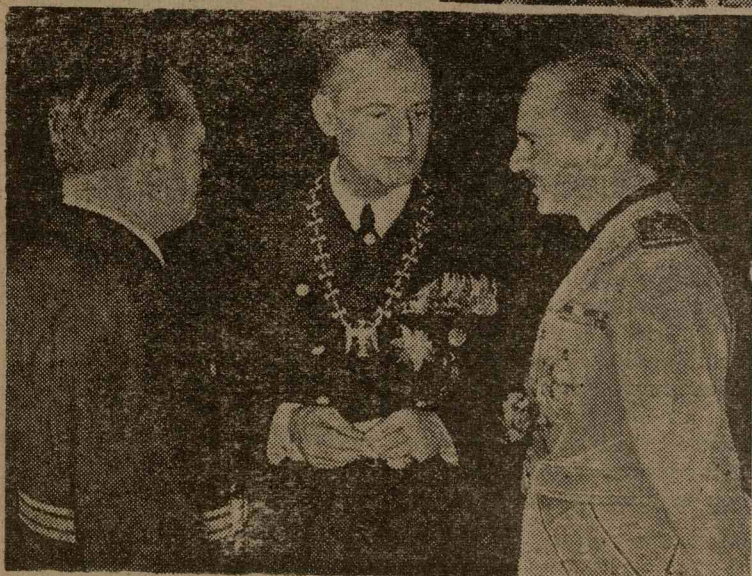
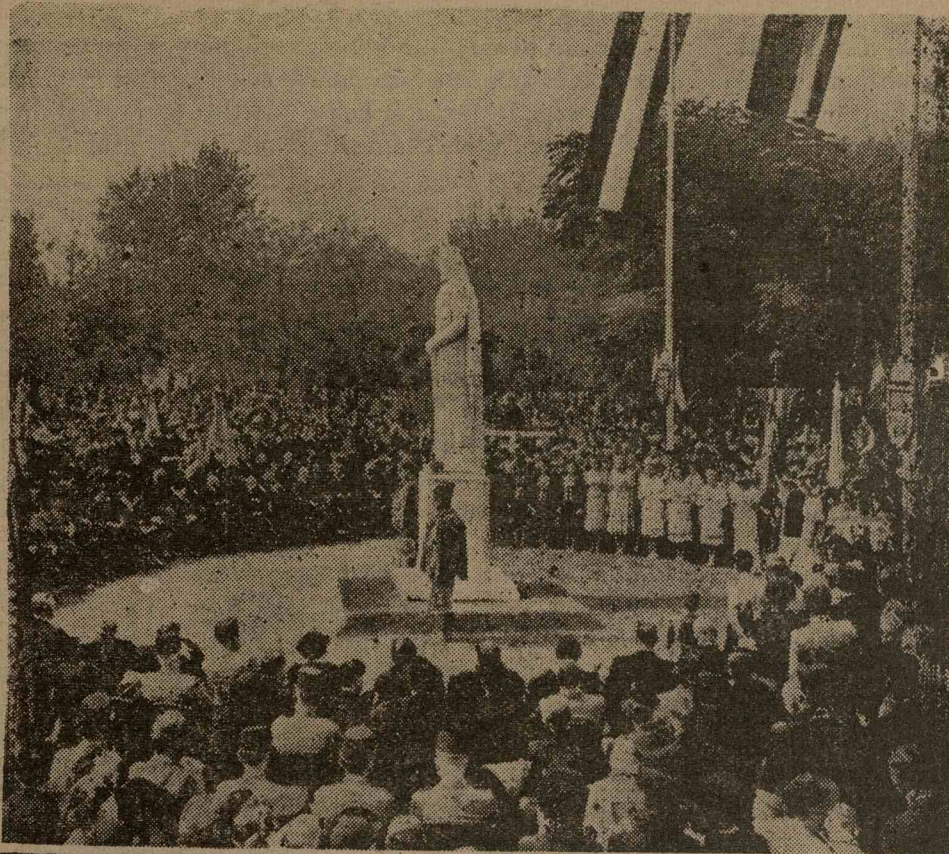
A hatodik találkozó után az egész világ közvéleménye feszült érdeklődéssel várja az új háromhatalom katonai és gazdasági megállapodásainak az eredményét. Japán nyílt formában való csatlakozása a tengelyhatalmakhoz nemcsak megerősíti a tengelyt, hanem figyelmeztetés az Egyesült Államok kormánya felé is. Habár az Egyesült Államok kormánya hosszú időn át a semlegességét hangoztatta, mégis több ízben elárulta, hogy Angliát nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatásban is részesíti. Nem látszott valószínűtlennek, hogy az Egyesült Államok Anglia mellett nyíltan belép a háborúba és szembefordul a tengelyhatalmakkal. Érthető tehát, ha Japán csatlakozása a tengelyhatalmakhoz, különösen Amerikában nagy meglepetést váltott ki. A háromhatalmi egyezmény létrejötte után nem történt az Egyesült Államokban nyílt állásfoglalás. Annyi azonban bizonyos, ha az Egyesült Államok Anglia mellé áll, akkor Japán az új háromhatalmi egyezmény értelmében háborút üzen az Egyesült Államoknak s egy új nagy világháború zudul rá az emberiségre.

Figyelemreméltó jelenség, hogy a háromhatalmi egyezmény a béke jegyében született meg. Minden oldalról hangoztatták, hogy Németország, Olaszország és Japán fegyverbarátsága a béke ügyét szolgálja. Sőt a világsajtóban olyan tudósítások láttak napvilágot, amelyek egy közeli békekötés reményét csillogtatták meg. Allitóltag Spanyolország közvetítene a békét s ha az Egyesült Államok kormánya megállapodást tud létesíteni Japánnal s ugyanugy elosztják az érdek területeket, amint azt Németország és Olaszország tette Európára vonatkozólag, akkor Anglia teljesen egyedül marad s olyan békét kell kötnie, amelyet a három hatalom és az Egyesült Álla-

(Folytatása az 580. oldalon.)

Szent László emlékezete.

Valaha Szent Lászlónak, Erdély védőszentjének művészi szobra ékesítette Nagyvárad egyik terét. A szobor rég megsemmisült. Most Szent László születésének kilencszázéves fordulóján Budapest köbányai kerületének egyik terén emeltek szobrot a hős és szent magyar királynak. Képünk a szobor leleplezésének ünnepélyét ábrázolja.

Osztozkodás Afrika területén.

A háromhatalmi egyezmény, amely közelebről a németek, olaszok és japánok közt létrejött, újabb csatlakozásokkal fog kibővíülni. A spanyolok és németek közt már sűrű tanácskozás folyik Spanyolország csatlakozásának módozatairól. Serrano Suner spanyol miniszter Franco államfőnek a sógora és bizalmi embere több napot töltött Németországban s tüzetesen fölvilágosította a németeket Spanyolország kívánalmairól. A németek és olaszok Afrikában akarnak Anglia és Franciaország rovására terjeszkedni. Afrikában Spanyolországnak is jelentős birtokai vannak, a tárgyalások tehát arra irányulnak, hogy a területi osztozkodás a spanyol érdekeket is kielégítse. Képünk jobboldalán Serrano Suner, középen Ribbentrop áll.

Indulnak a repülőgépek pusztító utjukra.

A német légi haderő a francia partok felől állandóan támadja Angliát. A hatalmas bombavető repülőgépeket francia harcikocsikkal vontatják a színekből az indító helyre. A németek számára nagy előnyt jelent, hogy a francia partoktól az angol szigetország nincs messze. Így kevés üzemanyag felhasználásával tudják támadni Angliát.

mok reáerőszakolnak. Egy azonban bizonyos, hogy az új három hatalom Anglia hatalmát minden körülmények között meg akarja törni és az is lehetséges, hogy a brenneri találkozáson az Anglia elleni utolsó támadás részleteit és kiviteli módját állapították meg.

Ma még nem lehet tisztán látni. A tengelyhatalmak sohasem árulták el, hogy történelmi jelentőségű találkozókon milyen kérdésekben döntenek. Még a

világlapok tudósításai is csak találgatásokban merülnek ki. Bizonyos azonban, hogy az utolsó években Hitler és Mussolini találkozása a világtörténelemnek mindig új szakaszát nyitották meg. A közeljövő eseményei tehát feleletet fognak adni arra a kérdésre, hogy a világ két legnagyobb politikai és harcászati lángelméje milyen határozatokat hozott a brenneri hágó páncélvonatában.

Külföld

Állandóan folyik London bombázása. A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint a német repülők állandóan támadják Londont és környékét. Különösen a kikötőket és kikötő berendezéseket pusztítják. Londonon kívül egész Anglia területén folyik a légiháború. Skócia keleti partján és partvidékein nagyon sok hajót sülyesztettek el a német gépek. A német támadások lendülete állandóan növekszik. Londonban napról-napra nő a fejtelenség, ezerszámra hagyják el a lakosok az angol fővárost.

Olaszország ünnepe. Olaszországban nagy ünnepek keretében emlékeztek meg arról, hogy öt évvel ezelőtt kezdődött meg az abesszin háború. Az olasz újságok, foglalkozva az évforduló jelentőségével, kiemelik, hogy Olaszország és Németország a harcot addig fogják folytatni, amíg az ellenséget meg nem semmisítik és létre nem jön az új európai rend.

Bulgáriában halállal is lehet büntetni az árurejtegetőket. Bulgáriában a legutóbbi tartott minisztertanácson megállapították, hogy a drágaságot az árurejtegetők idézik elő. Ezért szigorú intézkedéseket tettek az árurejtegetők megbüntetésére. Visszaeső bűnösöket halálbüntetéssel is lehet sújtani.

A román államvasut elbocsátotta az összes magyar alkalmazottakat. A román államvasut rendeletet bocsátott ki, amely szerint az összes magyar nemzetiségű vasutasokat magyar területre kell áthelyezni. A rendelet következtében tömegesen bocsájtják el a magyar vasutasokat.

Amerika helyzete. Az olasz-német-japán szövetség megkötésének hírére Amerika kezdetben könnyen fogta fel. Később azonban mind több hang nyilatkozott amellett, hogy a szövetség Amerikára nézve veszedelmeket rejt magában. Egyes amerikai újságok megállapítják, hogy Amerika nem folytathat egyszerre két óceánon háborút. El kell kerülni tehát Japánnal a szakítást és fel kell készülni Anglia megsegítésére.

Tizezer fővel emelkedett Temesvár lakosságának száma. Temestartomány hatóságainak nagy gondot okoz, hogy Temesvárra óriási szám-

ban érkeztek menekültek. Az észak-erdélyi menekülteken kívül most nagyon sok déldobruzdai román telepés érkezett Temesvár környékére. A bánsági hatóságok táviratban kérték a román kormányt, hogy a déldobruzdai menekülteket irányítsa másfelé, mert nem tudnak nekik földet adni.

Diszpolgárra választották a szófiai német és olasz követeket. A szófiai városi tanács a bolgár főváros diszpolgárává választotta a német és az olasz követeket. Szófiában utcákat neveztek el az olasz királyról, Hitler-ről és Mussoliniról.

Tanítók és tanárok figyelmébe!

Megérkeztek az iskolai tankönyvek, utasítások és rendtartások.

I. Elemi iskolák részére:

Az iskoláztatási kötelesség teljesítésének biztosításáról szóló 1921. XXX. t. c. végrehajtási rendelete, kötve	— — — —	2.40 Pengő
Iskolaszéki útasítás a községi népiskolák számára, kötve	— — — —	1.40 "
Útasítás a körzeti iskolafelügyelők és a Kir. Tanfelügyelői hivatalok iskolalátogató tagjai részére, kötve	— — — —	0.70 "
Tanterv és útasítások a népiskola I—IV. o. számára	— — — —	2.30 "
Tanterv és útasítások a népiskola VII—VIII. o. számára	— — — —	0.40 "
Tanterv a kisebbségi népiskolák számára	— — — —	0.80 "
Tanterv és útasítások az általános továbbképző népiskola számára	— — — —	0.80 "

II. Középiszolák részére:

Tanterv a gimnázium és leánygimnázium számára, kötve	— —	1.50 Pengő
Útasítások a gimnáziumi és leánygimnáziumi tantervhez, 2 kötet	— —	5.50 "
Rendtartás a gimnázium és leánygimnázium számára, kötve	— —	1.50 "
Tanításterv a kereskedelmi középiskola és a kereskedelmi leányközépiskola számára, kötve	— — — —	3.— "
Rendtartás a kereskedelmi középiskola és a kereskedelmi leányközépiskola számára, kötve	— — — —	2.— "
Tanításterv és rendtartás a háztartási, gazdasági szaktanfolyam és az egyéves háztartási, gazdasági továbbképző tanfolyam számára	— — — —	1.— "
A középiskolákról szóló 1934. X. T. c. végrehajtási útasítása	— — — —	0.60 "
Útasítás a közoktatásügyi igazgatásról szóló 1935. VI. T. c. végrehajtására	— — — —	0.80 "
Rendtartás a polgári iskola számára	— — — —	1.50 "
Tanterv és útasítás a polgári fiúiskolák számára	— — — —	6.— "
A női kereskedelmi szaktanfolyamok szervezete és tanításterve	— — — —	1.60 "

A rendeléseket az összeg előzetes beküldése esetén portómentesen, vagy utánvétellel szállítja a

„Minerva” Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Kolozsvár, Brassai-ucca 5. sz.

Több és értékeesebb magyart!

Időbe fog telni, míg Magyarország intézményeivel meg fogunk ismerkedni.

Nemzeti kötelességünk, hogy a megismerkedés és ennek útján az egymásra találás, összeforradás alkalmait szorgalmasan keressük.

Ezt az érdeket akarjuk szolgálni alábbi sorainkkal.

Magyarországon a háborút követő küzdelmes évtizedek alatt lelkes kezdeményezések történtek a magyar faj megújodása érdekében. Ezt a célt szolgálja a *Magyar Családvédelmi Szövetség* s ennek egyik szerve: a *Központi Házassági Tanácsadó*.

Ezeknek az intézményeknek a céljairól, eddig végzett munkájáról nagyszabású könyvet irt Doros Gábor egyetemi magántanár. Sok főlemelő, de nem egy elszomorító tünetet ismertet könyvében. Reánk nézve legtanulságosabbak azok a fejezetek, amelyek

a magyarság születési arányszámát más népekével hasonlítják össze. Megdöbbentő intelműl szolgálhat részünkre, hogy a velünk szomszédos népek: a románok, jugoszlávok és oroszok jóval szaporábbak, mint a magyarság. Északi, keleti és déli határainkat tehát egyre sokasodó erővel nyomják és ostromolják szomszédaink. Ezt az életversenyt csak úgy tudjuk kibírni, ha a mi szaporodásunk nemcsak eléri, de felül is mulja ellenfeleinkét.

Hallgassuk meg tehát a családvédelem követelését: *Több magyart és faji tekintetben értékeesebb magyart!*

Mi ezt a gondolatot előző cikkeinkben annak hirdetésével fejeztük ki, hogy mostani örömről kell leróni a hálát! Hála gyermekek: *Csaba, Levente — Sarolta, Piroška* siessetek, az ellenség ne tudjon megelőzni titeket!

Tatarescu volt román miniszterelnök kényszerlakhelyen. Tatarescu, volt román miniszterelnök részére kényszerlakhelyet jelöltek ki, ahol állandó őrizet alatt tartják. A román politikai élet egyébként továbbra is forrongásban van. Nagyon sok főtitviselőt tartóztattak le. Ujabban többszáz kisebb tisztviselő ellen vizsgálások miatt eljárást indítottak.

Görögország lemond az angol szavasságról. Egy jugoszláv ujság közlése szerint Görögország állítólag elhatározta volna, hogy lemond az angol területi kezességről. Hír szerint a görög kormány rövidesen tárgyalásokat kezd Olaszországgal a Görögországban élő albánok ügyének rendezésére.

Nem lehet ezerlejeseket bevinni Romániába! A román kormány rendelete szerint a Romániától elcsatolt részekről ezerlejes bankjegyeket nem szabad Romániába bevinni.

Nincs megegyezés Indiában! Gandhi és az indiai alkirály között több ízben történt megbeszélés. A tárgyalások nem vezettek eredményre. Gandhi közölte az alkirályal, hogy nem térhet el követeléseinek érvényesítésétől, amelyek az indiai nép teljes függetlenségének kivívását célozzák.

Megromlott az angol-román viszony. Az angol-román viszony nagyon megromlott. Esetleg sor kerül a diplomáciai viszony megszakítására. Hír szerint Romániából az összes angol állampolgárokat kiutasítják.

Szicíliai telepéseket látogatott meg az olasz földművelésügyi miniszter.

Az olasz földművelésügyi miniszter meglátogatta a szicíliai telepítések vidékét. Eddig ötezer olasz telepés házat építettek Sziciliában. Az elkészült házak tulajdonosainak maga a miniszter adta át a kulcsokat.

Hogyan gyilkolták le Zelea Codreanuék? A vasgárda vezérét, Zelea Codreanu és 13 társát, mint ismeretes, a csendőrök kivégezték. A kivégzés részleteire most derült fény. Amikor Zelea Codreanuék egyik börtönből a másikba szállították, a csendőrök egyenként megfojtották őket. A kísérő csendőröknek borzalmasságukért 200 ezer lej jutalmat ígértek. A végén is 20 ezer lejt kaptak. A megfojtott vasgárdisták holttesteit elásták, majd kiszedték és kénsavval elmálasztották.

Tízmillió lejt sikkasztott a volt román sajtóminiszter. A Călinescu-kormány volt sajtóminisztere, Titeanu, tízmillió lejjel nem tud elszámolni. Az összeg egy igen tekintélyes részét a newyorki világkiállítás alkalmával rendelkezésére bocsájtott alapok teszik ki.

Romániában nem szabad friss kenyeret árulni! Romániában az élelmiszer készletek nagyon megapadtak. Ennek tulajdonítható, hogy a kenyér fogyasztásával kapcsolatban is korlátozó intézkedéseket léptettek életbe. Friss kenyeret nem szabad fogyasztani.

A moszkító-flotta. A most folyó háborúnak egyik legmegdöbbentőbb meglepetése az a hihetetlenül gyorsjárású kishajó, amely haláltmegvető bátorsággal ront neki a leghatalmasabb páncélos hajóerődöknek is és torpedójával egy szempillantás alatt levegőbe röpíti óriási ellenségét. Ezeket a hihetetlen gyorsjárású kishajókat, amelyeket a németek és az olaszok használnak az angol flotta ellen, az amerikaiak „moszkító-hajóknak” nevezték el, mert minden kicsiny voltuk mellett is halálos a döfésük. Érdekes eredeti felvételek kapcsán számol be *Tolnai Világlap*-ja legújabb számában úgy erről a fegyvernemről, mint általában a nagy háború legkülönbözőbb színtereiről: Európában, Afrikában és Kelet-Ázsiában. Pompás novellát olvasunk Márai Sándor tollából, a tudományterjesztő cikkek egész sora foglalkozik az aktuális tudományos kérdések népszerűsítésével, s Erdély ismertetésével. Mindezekon felül pedig gazdag rejtvényrovat egészíti ki *Tolnai Világlap*-ja új számát is, amely közel száz illusztráció ellenére is csak 20 fillér.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

HÍREK

Székely lányok köszöntője.

*Ismersz minket Horthy Miklós,
Székely leányt láttál-e már?
Husz év alatt nem volt nála
Tépett szívűbb gerlemadár.*

*Büszke daccal hordta mégis
A világszép szóttos gunyát,
Magyar szavát elnémítni
Bárhogy verték, mégse tudták.*

*Oh hányszor volt könnytől ázott
Szük falatunk, amit ettünk,
De a magyar hajnalt keltő
Kakasszóban reménykedtünk.*

*S amiért egy imádkoztunk
Csiksomlyói Máriánkhoz,
Im megértük, eljutottunk
A magyar feltámadáshoz.*

*Szeress minket Horthy Miklós,
Légy büszke a székely lányra
Magyar jövőt épít, szépít,
Szíve minden dobbanása.*

Mael Ferenc.

A Nemzeti Bank kirendeltségei ezután is becserélik a lej bankjegyeket. Közöltük lapunkban, hogy a lej bankjegyek beváltása szeptember 29-én véget ért. A lej bankjegyeket a pénzintézetek többé nem cserélik be pengő bankjegyekre. Azok, akik elfogadhatóan tudják igazolni a késelelem okát, ezután is becserélhetik lej bankjegyeiket pengő bankjegyekre, de csakis a Nemzeti Bank kirendeltségeinél.

Nagy meglepéssel nyilatkozott a földművelésügyi miniszter jugoszláviai útjáról. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter több napig tartó jugoszláviai útjáról visszaérkezett. A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy rendkívül szívélyes fogadtatásban részesült és mindenütt a Magyarország iránt megnyilvánuló nagy barátság jeleit tapasztalta. Elmondotta, hogy egy alkalommal, amikor a hősök emlékművét megkoszorúzták, a díszszakaszt vezénylő jugoszláv parancsnok magyarul jelentkezett előtte. A földművelésügyi minisztert kihallgatáson fogadta a

jugoszláv kormányzó herceg is. A földművelésügyi miniszter végül Jugoszlávia fejlődő mezőgazdaságáról tett elismerő nyilatkozatot. Nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy meggyőződése szerint a magyar-jugoszláv mezőgazdasági kapcsolatok kimélyítése mind a két ország gazdasági előnyeit fogja szolgálni.

A világháborúban a legnagyobb
véráldozatot a magyar nemzet
hozta, ezért

**a magyar a hősök
nemzete**

Minden 1000 magyar harcos
közül

187 hős

áldozta fel vitézül életét a hazáért, míg a többi nemzeteknél ez a helyzet:

Franciaország	182
Ausztria	166
Németország	155
Románia	118
Bulgária	113
Olaszország	101
Anglia és Írország	88
Uj Zéland	73
Ausztrália	60
Kanada	33
Belgium	25
Egyesült Államok	3

A hős honvéd temetése. A magyar honvédeket a Meszes hegység kanyargó utjain orvtámadás érte. Az erdőben megbújt aljas támadók fegyver és géppuska tüzzel fogadták a magyar honvédeket. Több honvéd megsebesült. Valádi Imre debreceni származású, rohamosztagos honvédtizedes súlyos sebei következtében meghalt. Valádi Imrét óriási részvét mellett Zilahon temették el.

Imrédy és Jaross kiléptek a magyar élet pártjából. A politikai élet eseményeihez tartozik, hogy vitéz Imrédy Béla nyugalmazott miniszterelnök és Jaross Andor nyugalmazott felvidéki miniszter, szombaton pedig Nagy László képviselő, fővárosi bizottsági tag eljuttatta kilépőlevelét a Magyar Élet Pártjához.

A visszatért erdélyi részeken a magyar posta fogja kezelni a telefonvonalakat. Románia évekkal ezelőtt egy amerikai pénzesoportnak adta bérbe a telefonhálózat építésének és értékesítésének jogát. Az anyaországhoz visszatért területeken a telefont a magyar királyi posta fogja kezelni. A magyar álláspont szerint, ha az amerikai pénzesoportnak megváltás jár a hálózat egyrészének elvesztése miatt, ugy ez nem a magyar államot terheli, hanem Romániát, mert óriási összegeket vett fel előlegképpen az amerikai pénzesoporttól.

A Magyar Párthoz benyújtott kérvények illetékes helyekhez jutottak. Az Országos Magyar Párt Központja közli, hogy az elnökhöz, ügyvezető alelnökhöz és a főtítkárhoz beadott és címzett kérések mind megfelelő helyre jutottak. A kérvények nagy számára való tekintettel, az Országos Központ nem tud minden kérvényre külön válaszolni.

Sok lovat adtak át a románok a feleki határnál. A feleki határvonalra több napon át százszámra küldték a románok a rekvirált lovakat, hogy azokat a magyar hatóságok átvegyék és tulajdonosaiknak visszajuttassák. Az átvett lovakat állatorvosi ellenőrzés után visszakapják a gazdák. Ezzel kapcsolatban utalunk a lapunk előző számában megjelent rendeletre.

Három hústalan nap lesz egy héten! A husellátás zavartalanságának biztosítása céljából az eddigi heti 2 hústalan napot 3-ra emelték fel. A hústalan napokon ezután is szabad árusítani juhust, lóhust, baromfiakat és az állatok belső részeit.

Marosvásárhely kegyelele. Október 6-án délelőtt 10 órakor érkezett Budapestre Marosvásárhelyről az a 61 főből álló futólánc, amely megkoszorúzták a budapesti hősök emlékművét. A marosvásárhelyi futókat a főváros közönsége lelkesen ünnepelte.

Magyar-bolgár ünnepség Budapesten. A fővárosi országzászló előtt magyar-bolgár testvériségi ünnepséget rendeztek. Az ünnepségen a budapesti bolgár követ vezetésével nagy számban vonultak fel a fővárosban élő bolgárok.

Megtorló intézkedések Romániával szemben.

A magyar-román viszony az utóbbi időben nagyon elmérgesedett. Ennek magyarázata a következő:

A bécsi döntés után a magyar kormány békés megértő légkör megteremtését tűzte ki céljául Magyarország és Románia között. — Románia részéről azonban nem mutatkozott megfelelő hajlandóság Magyarország törekvéseinek az elismerésére és méltánylására. Azóta is állandóan folytatódnak, sőt erősödnek a támadások Magyarország ellen. Valóságos rágalom hadjáratot indítottak ellenünk, amely a kisantant legemlékezetesebb Benes és Titulescu-féle támadásain is tulatesz. Fájdalmas méreteket öltött a Románia területén visszamaradt magyarság bántalmazása, jogaiból való kiforgatása, üldözése. Eddigi megállapítások szerint ötvenezerre rug azoknak a száma, akiket román területről kiűldöztek, s akiket nemesak megkínáltak, hanem vagyonukból is kifosztottak. Ez a magatartás a bécsi döntés határozatával homlokegyenest ellenkezik, lehetetlenné teszi a magyar-román viszony megjavulását s magát a bécsi döntés végrehajtását is, amely az ugynevezett lakosságcsereéről egy szót sem szól. Ezért Magyarország kénytelen megtorlást alkalmazni. Magyar részről az alábbi nyilatkozat hangzott el, amelyet a Magyar Távirati Iroda juttatott el hozzánk.

Maga a nyilatkozat, amelyet a MTI adott ki, így hangzik:

Hivatalos jelentésekből megállapítást nyert, hogy a bécsi döntés után és különösen a visszatért erdélyi részek visszacsatolása után, a vissza nem esatolt területen élő lakosság a román hatóságok részéről állandó

súlyos zaklatásnak volt és van kitéve.

A köz- és magánalkalmazottakat, mindenféle hivatalnokokat állásukból elbocsátanak, a legegyszerűbb munkásokat, még a vasuti munkásokat és a postásokat is, a gyári szakmunkásokat és napszámosokat foglalkozásaikból kiűldözik, sőt lakásukat is lefoglalják és igen gyakran a legszükségesebb ruházatuktól is megfosztva teszik át a határon.

Ennek a döntőbíróági ítélettel és minden emberességgel ellenkező eljárásnak az eredménye az, hogy ma már közel 50.000 menekült van Magyarországon, még pedig Kolozsvárott körülbelül 17.000, Nagyváradon 7000, Marosvásárhelyen 8000, Szalontától Brassóig a határmenti megyékben körülbelül 10.000 és Budapesten 7—8000.

A kiűldözések következtében napról-napra növekvő szám Magyarországot kényszerhelyzetbe hozta. A románokkal való tárgyalás ugyanis, hogy a menekültek mindkét részről otthonukba visszabocsáttassanak és foglalkozásaikhoz visszatérhessenek, a románok huzavonája és merev ellenállása következtében eddig eredményre nem vezettek. Ilyen körülmények között a magyar kormánynak nem volt más választása, hanem kénytelen volt a megtorlás eszközéhez folyamodni és ennek eredményeképpen Magyarország területéről is kiutasításokat eszközölni. A kiutasítások száma ugyan még mindig csak jelentéktelen töredéke a vissza nem esatolt területről kiűldözött magyaroknak, de ha az eljárást a románok részéről nem szüntetik be és az üldözés tovább tart, Magyarország is kénytelen lesz erőteljesebb intézkedésekkel felelni erre.

Székely fiúk hazatérése

Dél-Bukovinából Erdélybe, onnan az anyaországba és onnan vissza a szülőföldjükre.

Nehéz szenvedéseink után sikerült eljutni a „baksis“ lefizetésével 80 km.-es gyaloglás után a Kasna-i határállomáshoz, ahol már a magyar hadsereg kiküldöttei 1940. szeptember 10-én délután 3 órakor vették át és tüzték fel az ezeréves határunkra drága magyar lobogónkat. E történelmi pillanattól kezdve a pokolból a menyországba jutottunk. Zokogva énekeltük közösen a himnuszot. Ugy öleltek a tiszt urak, mint édesanya öleli keblére gyermekeit. Az első szerelvényvel indultunk vissza, eljutottunk Beszterceig és a katonai parancsnokságnál jelentkezvén, mint megbízható székelyeket kiküldtek Miskolcra 80 drb. lóval az ezredhez.

Ottan a lovakat leadván, jöttünk vissza ki-ki a szülőföldjére. Boldogságunk leírhatatlan, hogy ezen történelmi napokon körülutazhattuk szép magyar hazánkat és fölzsabdultunk a 22 évi rabság alól, mert az utóbbi időben 8-an kaptunk 1 drb. komiszt 1 napra és 4-en 1 drb. hagymát. Töltött fegyverrel őriztek a munkánál a románok. Rabszolgasors volt az életünk. Mi szenvedtünk 22 évig, de ellenben dolgozott az anyaország, mert utazásaink alatt volt alkalmunk megfigyelni a hadfelszerelést s csak bámultunk rajta. Ha háborúra került volna a sor, még futni sem tudott volna előlük elég gyorsan a román hadsereg. De hála Istennek, békés úton oldották meg, mert minket, ha nem, legyilkoltak volna az oláhok. Éljen a legfelsőbb hadúr, vitéz nagybányai Horthy Miklós és a nemeslelkű Hitvese. Élje-

nek a miniszter urak, éljen Hitler, Európa újjászervezője, éljen Mussolini, a magyarbarát, éljen a magyar hadsereg, hogy megvédhessük az ezeréves határainkat örökidőkön keresztül. Lőrincz Gyula Bágy, Baczó József Bágy, Kelemen Lajos Bágy, Kurta András Árkos, Horvát Gyula Szotyor, Dóka Béla Homoródvárosfalva, Zsigmond Sándor Kőkös, Pálffy József Tarcsafalva, Baloga Géza Csikjenőfalva, Salló Imre Csikzsögöd, Csiki Ferenc Homoródvárosfalva, Sándor Zsigmond Homoródvárosfalva, Csütak Lajos, Kadács.

Fentírottak tisztelettel kérjük szíveskedjenek lapjukban ezt leközzölni s egyben felhatalmazzuk Önöket, hogy amennyiben a szövegben valami javítani való van kijavítsák. A Magyar Nép-nek többen régi előfizetői vagyunk.

A fenti 12 székely megbízásából:

Lőrincz Gyula,

Márton Áron beszéde Kolozsváron.
A kolozsvári Szent Mihály templom búcsúját nagy egyházi pompával tartották meg az idén. A nagymisést Márton Áron gyulafehérvári megyéspüspök végezte. Beszéde végén megragadó szavakkal búcsúzott:

— *Megáldalak benneteket, megáldom az öregeket, akik életük végén közelednek a végső nyugalom felé. Megáldom a szülőket, akik a napi robotot vállalták gyermekeikért. Megáldom a gyermekeket, akik most kezdik életüket. Megáldom az ifjúságot, amelynek lángoló lelkéhez annyiszor közel férköztem, hogy dolgozhassanak. Kérlek titeket testvéreim, imádkozzatok értem és azokért, akik velem vannak.*

A püspök szavai nagy hatást gyakoroltak a könnyekig meghatódott hívekre.

Kassa városa díszoklevelet küldött Zilahnak. Kassa városa művészi kivitelű oklevelet küldött Zilah magyar közönségének. Az oklevélben levő köszöntés a következő szavakkal fejeződik be:

— Szeretettel várjuk Zilahot a magyar városok sorába. Hinni az örök magyar igazságban, remélni a magyar igazság szebb holnapjában és tovább küzdeni a magyarok vágyáért: a szentistváni Magyarország feltámadásáért.

Harmadik zsidótörvény készül. A parlament munkájának egyik igen fontos részét fogja képezni az új harmadik zsidótörvény megalkotása. Ezzel kapcsolatban Teleki Pál miniszterelnök a közelmúltban jelentette ki, hogy a zsidótörvényt érthetőbbé és világosabbá kell tenni. Mióta ezek a felelős helyről elhangzott kijelentések megtörténtek, azóta a kormány számos megdöbbentő adat birtokába jutott. Ezek kivétel nélkül azt bizonyítják, hogy az érdekeltek sorozatosan kijátszák a zsidótörvény hézagos rendelkezéseit, sőt azt az egész zsidóság tervszerűen kismémmizí. Ilyen körülmények között a legkülönbözőbb találgatások folynak a harmadik zsidótörvényről, amely a visszaélés lehetőségét min-

Fontos!

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nagyméltóságú
m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter ur
kivánságára az összes alsó- és középfokú
állami és felekezeti iskolák

mindennemű tankönyve és nyomtatványa a Minerva Műintézet
R. T., Kolozsvár utján kellő időben kerül terjesztésre.

Megfelelő felvilágosítást készséggel ad a
MINERVA MŰINTÉZET R. T. Kolozsvár, Brassai-utca 5.

den bizonnyal meg fogja szüntetni. Egyelőre azonban minden erre vonatkozó hír nem egyéb találgatásnál, mert természetszerűen senki sem tudja, hogy a kormány milyen mértékű változásokat vél szükségesnek ahhoz, hogy a zsidótörvény korszerűen és az európai helyzetnek megfelelően rendeztessék.

Az egész ország területén folynak a mezőgazdasági munkálatok.

A földművelésügyi minisztérium mostani jelentése szerint a legutóbbi három hét felerészben esős és felerészben napsütéses ideje általában véve kedvezett az időszerű mezőgazdasági munkálatoknak, a künnlevő termények betakarításának és a korai kukorica törésének. Az őszi gabona alá a talaj előkészítése és a vetés folyamatosan van, a búza talajának előkészítése azonban a gzdák minden igyekezete ellenére még is vontatottan halad. A korábban elvetett őszi búza jórészt egyenletesen és szépen fejlődik. A búza cséplését befejezték. A minőség sok vidéken gyenge, sok az ázott és kicsirázott mag. Gyenge, közepes termés várható. Rozsban a termés közepes. Az őszi árpa gyenge, a tavaszi árpa minőségét tekintve közepes, mennyiségileg jóközepes. A zab minősége gyenge, mennyisége jó közepes. Kukoricában, burgonyában igen jó termés várható. A cukorrépa és a takarmányrépa is jó termést ígér. A szőlő termését a szeptemberi meleg elősegítette, a korai fajták szüreteltetése már meg is kezdődött. Az eredmény minőségileg és mennyiségileg is gyenge.

Milyen szerep vár a Földhitelintézetre?

A Budapesti Országos Földhitelintézet rövidesen be fog kapcsolódni Erdély közigazdasági életébe. A Földhitelintézetnek nemcsak a földreformmal és a kishaszonbérletekkel kapcsolatban lesz nagy szerepe, hanem hosszulejratú kölcsönöket is fog folyósítani.

RÖVID HIREK

Meghosszabbítják a határzárt. Eredeti terv szerint október 5-ike után a visszatért területekről az anyaország felé szabaddá vált volna az utazás. Az október 5-ére megállapított határidőt október hó 20-ig meghosszabbították. A visszaesetolt területen az utazás továbbra is szabad marad. Személyazonossági igazolvánnyal minden utasnak kell rendelkeznie.

Kísérleti rádióállomás Kolozsváron. Kolozsváron a posta kísérleti rádióleadásokat végez. A leadásokat Erdélyben nagyon sok rádióhallgató hallotta.

Halálos szerencsétlenség a szolnoki viztoronynál. Szabó Béla a szolnoki viztorony iszapjába zuhant. Mire társai kimentették, megfulladt.

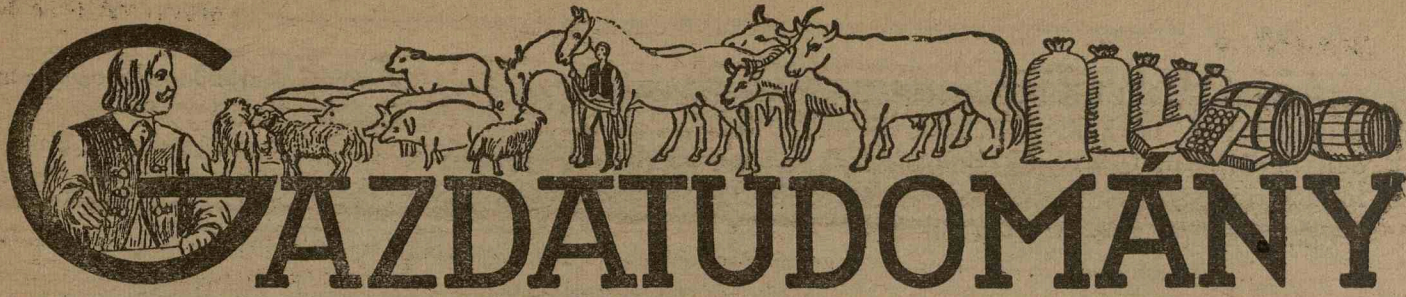
Megindult Románia felől a postaforgalom. A román közlekedésügyi minisztérium rendelete értelmében a postaforgalom Erdély felé szabaddá vált. Mindenféle levélküldeményt, ajánlott leveleket is és táviratokat továbbít a posta Északerdélybe.

Összeírják a munkanélkülieket. A munkanélküliek összeírása a visszaesetolt részeken folyik. Az összeírás nem vonatkozik a menekültekre, mert azokat külön nyilvántartásban kezelik.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség
biztosítását ide átadni

A „Falu-Szövetség” ünnepe.

A világháboru után a falu és a falusi kisgazdák ügye nagy érdeklődés tárgya lett. A dolog magyarázata egyszerű: minden hadsereg zömét a földművesek alkották és a földművesek soraiból ontották legtöbbször hazájukért vérüket. A világháboru utáni békeparancsok súlya alatt szenvedő államokban egy ideig bizonytalanság uralkodott a követendő gazdasági és társadalmi irányok tekintetében, de azt természetesen kell találnunk, hogy a legyőzött államokban leginkább uralkodóvá vált az az eszme, hogy minden ország boldogulásának és felvirágzásának talpkövei a kisgazdák és ezért társadalmi és kormányintézkedésekkel kell őket megsegíteni. Ez az elv a letiport trianoni Magyarországon is nagy mozgalmak és eredmények forrásává vált. A leverett Magyarország egy-két évig csaknem tétlenül nézte, hogy belső és külső bajok hullámai hogyan akarják megsemmisíteni. De a magyar élniakarás és a magyar vezetők összefogása hamarosan megmutatta az utat, amelyen Magyarországnak haladnia kell.

Mi, akik akkor román uralom alatt voltunk, nem követhettük figyelemmel azokat az eseményeket, amelyek a 20-as évek elején Magyarországon lejátszódtak.

Kevesen tudtunk arról Erdélyben, hogy 20 évvel ezelőtt Magyarországon megalakult a „Falu-Gazdaszövetség”. Nagyatádi Szabó Istvánt, Rúbinek Gyulát, Mayer Jánost, Schandl Kárelyt és munkatársai-

kat 20 évvel ezelőtt a Szövetség megalakításánál az a gondolat vezérelte, hogy a kisgazdáknak szövetségbe való tömörítése az első lépést jelenti Magyarország feltámadása felé. Az eredmény megmutatta, hogy mindenben igazuk volt. A kisgazdák szervezete elindította azokat a népművelési mozgalmakat, amelyek teljesen átalakították a magyar kisgazda társadalmat. Csonka Magyarországon ébresztőt fújt a Faluszövetség és a kisgazda társadalom nagy táborban sorakozott a kibontott zászló alá. A szövetség keretében megindult Magyarországon a kisgazdák oktatása és kellő védelem alá kerültek gazdasági és társadalmi érdekeik. A népművelési előadások, a téli gazdasági iskolák olyan munkaterületet nyújtottak a Faluszövetség szervezetei számára, amelyeken hivatott vezetők a legteljesebb sikerre munkáltak a magyar kisgazda és ezzel együtt a szentistváni Magyarország szebb jövőjét.

Most, hogy Magyarország a szomorú békekötés után a jóvátétel egy újabb szakaszához érkezett, amelynek mi is boldog részesei vagyunk, mint egy országnak fiai, testvéri kezet nyújtunk a Falu-Szövetségnek.

Meggyőződésünk, hogy az a munka, amelyhez mi is készséggel nyújtunk támogatást, történelmi jelentőségű és Magyarország fejlődésének újabb gyönyörű szakaszát készíti elő.

Nemesített burgonya-vetőgumót kapnak a gazdák.

A földművelésügyi minisztérium intézkedett, hogy a gazdák nemesített burgonya-vetőgumót kapjanak. A földművelésügyi minisztérium ugyanis a piacot olyan nemes burgonyával akarja ellátni, amely a kívánt jótulajdonságokat a szükségleteknek megfelelően tartalmazza magában. Így például a szesz- és keményítőgyárak az olyan burgonyát szeretik, amelyben sok keményítő van. Étkezési célokra megint más tulajdonságok kívánatosak. Ezért a visszatért területek gazdáinak feltétlenül be kell kapcsolódnok a földművelés-

ügyi miniszter mozgalmába. Hiszen Erdély legtöbb vidékén, különösen pedig a Székelyföldön, kiváló minőségű burgonyát lehet termelni. A nemesített burgonya iránt érdeklődő gazdák forduljanak a gazdasági felügyelőségekhez.

Sertésvész van Dés vidékén.

Désen és a város környékén a sertésállomány körében sertésvész lépett fel. A város parancsnoksága elrendelte, hogy az udvarokat gondosan feltöltetleníteni kell és azoknak az udvaroknak a kapuira, amelyekben sertésvész van, a betegségetjeiző táblákat kell alkalmazni.

Országosan szervezkednek az arany- és ezüstkalászos gazdák.

Magyarország jövő sorsának alakulása nagy mértékben függ attól, hogy Magyarország kisgazda társadalma mennyire érti meg a kor iatő szavát. Magyarország mezőgazda állam, ahol a kisgazda társadalomra a jövőben mind nagyobb és felelősségteljesebb feladatok fognak hárulni. Ezért nagy jelentősége van az arany- és ezüstkalászos gazdák szervezkedésének. Az arany- és ezüstkalászos kisgazdák, tanult kisgazda ifjak, akik most szövetség keretében akarnak tömörülni, huszonötézeren vannak és így szövetségükre nagy jövő vár. A

szövetség politikától teljesen mentes, csak termelési, értékesítési, művelődési és társadalmi kérdésekkel foglalkozni.

Csak minőségi termeléssel lehet boldogulni!

A „Falu Szövetség” igazgató választmánya gyűlést tartott. A felszólalók egyöntetűen rámutattak, hogy a magyar földművesnek a minőségi termelésre kell törekednie, mert csak úgy tudja a piacokat megtartani. Teölgys István, ügyvezető igazgató előadásában a téli gazdasági iskolák, tanfolyamok és népfiskolák jelentőségéről értekezett.

PIAC.

Európa búzatermése.

A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése szerint Európa 1940. évi búzatermése 400 millió mázsa. A termés 64 millió mázsával kevesebb a múltévi termésnél. Igaz, hogy a múltévi termés nagyon jó volt. Ha azonban biztosabb képet akarunk nyerni az ideai termés jellegéről, az utolsó 5 év átlagtermését kell alapul vennünk. Eszerint Európában idén 34 millió mázsával termelt kevesebb búza, mint rendes átlagban szokott. Ha százalékosan állítjuk szembe az ideai termést a rendes évek termésével: az idén tíz százalékkal gyengébb a termés, mint rendszeren szokott lenni.

Dohánytermelők mozgalma.

A magyarországi dohánytermelők mozgalmat indítottak, hogy a megnövekedett termelési költségek következtében emeljék fel a dohánybeváltási árakat. A Komáromban megtartott országos értekezleten egyhangulag elhatározták, hogy a dohánytermelők a dohánybeváltási árak emelése érdekében a kormányhoz fordulnak.

Jó piaca lesz az erdélyi báránybőrnek!

Budapest illetékes körei megállapítják, hogy az erdélyi báránybőrnek nagy kelendősége lesz. A jövőben ez igen jótékonyan fogja éreztetni hatását a báránybőrpiacra.

A magyar hadvezetőség megrendelést ad Erdély iparosai számára.

Északkerdély visszatérésével nagyon sok kisebb és nagyobb iparvállalat került vissza az anyaországhoz. Ismeretes, hogy a román kormány a magyar vállalkozásokat egyáltalában nem segítette, sőt azok kárára a román vállalkozásokat részesítette előnyben. Ennek tulajdonítható, hogy az utóbbi időben nagyon sok kisebb és nagyobb iparvállalat be kellett, hogy szüntesse működését. Nagyon sok kisiparos adta vissza az iparhatóságnak iparendelvényét. Ezeknek nagyrésze évtizedek óta folytatta iparát és csak a kényszerű körülmények hatása alatt volt kénytelen a munkát beszüntetni.

A magyar kormány és a magyar hadvezetőség a honvédsapatok bevonulása után azonnal foglalkozni kezdett a nagyjelentőségű kérdéssel. A honvédelmi minisztérium elrendelte, hogy az anyaországhoz visszatért területeken működő iparvállalatokról készítsenek jegyzéket és részletes kimutatást arról, hogy mennyi és milyen árut tudnak termelni? A kimutatások áttanulmányozása után intézkedni fognak, hogy a visszatért részek iparossága megrendeléseket kapjon a hadvezetőség részéről. A rendkívül örvendetes intézkedés következtében remélhetjük, hogy néhány hónap múlva munkához jutnak a magyar iparosok és véget ér az az évek óta tartó szenvedés, amely nagyon sok iparost a teljes romlásba taszított.

Felülvizsgálják a szeszgyárak helyzetét.

A román kormány a szeszgyárak számát Erdélyben nagyon megapaszította. Különösen a mezőgazdasági szeszgyárak száma apadt meg, mert tulnyomó részben magyar kézen voltak. A szeszgyedárúság igazgatósága nagyszabású tervet dolgozott ki, hogy Erdély szesziparát újjászervezze. Sor kerül az összes szeszgyárak engedélyének felülvizsgálására. A cél az, hogy feltámasszák a régi, most azon-

ban nem működő mezőgazdasági szeszgyárakat.

A mezőgazdasági szeszgyárak nemcsak a termények jobb értékesítési lehetőségét biztosítják, hanem alapjául szolgálnak a sikeres állathizlálásnak is. A szeszgyedárúság igazgatóságának intézkedése elé tehát mind a szeszgyárosok, mind a gazdák méltán tekintenek nagy reménységgel.

Nagy jövő vár a köpeci szénbányára.

A visszatért Erdély gazdasági kérdései közül egyike a legfontosabbaknak a szénellátás kérdése. Jelenleg Észak-erdélyben és a Székelyföldön csak gyengébb minőségű szeneket lehet találni, azonban ezek is jól kihasználhatók az ujszerű gépek segítségével. Hir szerint nagy jövő vár a Köpec község mellett levő barnaszén bányára. A bánya termelését napi 5-6 vagonról 100-120 vagonra akarják fokozni.

Hét iparfelügyelőség lesz a visszatért területen.

Rövidesen megindul az ipari felügyelőségek szervezése. Hir szerint 7 iparfelügyelőséget fognak felállítani. Az iparfelügyelőségek székhelyének megállapításánál különös tekintettel lesznek a Székelyföld ipari érdekeire.

Baross-mozgalom Erdélyben.

A Budapesten székelő Baross-Szövetség feladatai közé tartozik elsősorban az iparnak és kereskedelemnek a nemzeti célok szolgálatába való állítása. A Baross-szövetség már megtette a lépéseket, hogy Erdély minden nagyobb városában gyűléseket tartson. Az első gyűlés Kolozsváron lesz.

Erdélyi kieneses iszák címen közül a *Délibáb* képes színházi hetilap érdekes, egyéni beszámolót a hazatért erdélyi részekből. A visszatért magyarok könnyes vidám humorát jegyezte le a *Délibáb* Erdélybe küldött munkatársa. Képes színházi beszámoló a legújabb színház-művészeti eseményekről, mulattató kuliszamögötti titkok, részletes film hirdató az új filmekről tesz talmassá a *Délibáb* legújabb számát. Természetesen nem hiányzik a kitünő írók novelláin kívül a közkedvelt képes rádióműsor és a szórakoztató rejtélynyrovat sem. Itt hívjuk fel kedves olvasóink figyelmét a *Délibáb* 40. ik számában ismertetett nagy „Miért lettem népszerű?” című ujszerű pályázatára. A *Délibáb* színházi, film és rádió hetilap egy számának ára 14 f.

MULAJTATÓ

ÉLJEN A SZABADSÁG!

Most az élet, óh, be szép!
A bilincs a porba' ...
Nem vagyunk már, nem leszünk
Többet eltiporva!

Éjjel sínesen már sötét,
Nap ragyog az éjen.
A tündöklő napvilág,
A Szabadság, éljen!

Szántok vígan, boldogan,
Vetek reménységgel.
Szent szövetséget kötök
Földdel és az éggel.
Első lett most — a magyar!
Hát mitől se féljen.
A mosolygó napvilág,
A Szabadság, éljen!

Most mindenki kedvesen
Megbecsüli társát,
Szeretet van mindennütt,
Munka és vidámság.
Egyetértés, békesség
Véget soh'se érjen!
Boldogító napvilág,
A Szabadság, éljen!

Földes Zoltán.

Erdélyi regék.

1. Veneturné vára.

Az ojtózi szoros bejáratánál, a kis Bereczk városka közelében omladoznak Veneturné várának falai. A gazdag székely asszony jóságát és áldástosztogató kezét messze földön ismerték. Bús özvegységének vigasztalóját egyetlen fiában, Zandirhám-ban találta, aki az asszony boldogsága és öröme volt. A fiatal Venetur a kereszties hadakkal harcolni ment a Szentföldre, harcolni az igaz hitért és hadakozni a pogány ellen. Veneturné addig, amíg fia a külső-országokat és a Szentföldet bejárta, nagyon erős szép és gazdag várat emeltetett és már előre örvendett annak a meglepetésnek, mely fiát elfogja, ha azt szép várába bevezeti.

Zandirhám már nagyon régen és sokáig távol volt Erdélytől és már kétszer jött a derűs kikelet és

már két ízben hervadtak el a mezők és erdők virágai, amikor egy napon hirnök jött az urasszonyhoz és jelentette, hogy Zandirhám csapata élén már hazajövőben van. Veneturné nagysietve öltötte magára ünneplőjét és paripát nyergeltetve fia elé lovagolt. Udvari népsége, szolgálóleányai és jobbágysai mind követték, mert a győzelmesen megtért hitvédőt illően kellett fogadni. Utja elé virágokat és fenyőágakat hintettek, a jobbágyság leánykái kosarakból virágot fognak szórni a fiatal Venetur elé.

Már szóltak a vár és a falu harangjai, amikor Zandirhám megérkezett és leszállott lováról és anyja elé sietett. Az anya boldog büszkeséggel ölelte szívére gyermekét és miután egymás látásában kigyönyörködték magukat, mindnyájan a várba siettek. Veneturné dicsekedve mutogatta fiának a vár erős falait, a vízzel telt sáncárcokat, a felvonóhidat, majd a kémőtoronyt és előadta azt is, hogy a vár falai mennyire erősek, nagy ostromot kiállanak és a várnak párja messze földön sínes. A fiu, aki utazása alatt sok földet és tájat látott, tapasztalatokat szerzett, csendes és alázatos szavakkal vonta kétségbe anyjának állításait. Veneturné, aki arra számított, hogy fia a várat éppen olyan elragadtatással fogja nézni, mint ő nézte, reményében csalatkozva így kiáltott fel:

— Váram olyan hatalmas és olyan erős fészek, hogy azt még az Ég és Föld hatalmas Istene sem tudná bevenni.

A jámbor lelkületű Zandirhám, aki az örökige és az igazságért küzdött, anyja beszédére nagyon felindult. Lováról leszállott még a felvonóhid előtt és így felelt szülőjének:

— Anyámasszony, káromló szavaid arra kényszerítenek, hogy ne lépjem át várad küszöbét! Mert tartok az Ur haragjától, aki a te bűnös beszédedet bizonyonnyal nem hagyja büntetés nélkül. Másfelé keresek hajlékot és fejedre kérni fogom Isten oltalmát, akit te megbántottál gőgös szavaiddal.

Anyját megeseökolta és elvágatott.

Veneturné haragosan ment fel várába. Azonban alighogy a felvonóhidon átlépve bement a várba, a napsugaras égből villámok csaptak le, rémes dörgés között rettenetes forgószél kerekedett, a vár pillanatok alatt összeomlott, falai bedőltek és tetőzetét magas, pusztító lángok nyalták körül. Így a vár teljesen semmivé lett, Veneturné pedig varangyos békává változott. Zandirhám visszatért a szentföldre és ott élt bús remeteként, imádkozva anyja bűneiért.

Szép tavaszi estendeken, amikor a természet újra éled, amidőn a föld és virág illatokkal örvendeztetik meg az emberiséget, a vár romjai közül hangos vartyogás hallatszik. Az arrajáró rettegve néz a romok irányába és Isten nevét hiva segítségül, keresztet vet mellére. Abban a hitben van, hogy a békává változtatott Veneturnétől jönnek a hangok. A rege azt tartja, hogy a béka csak akkor pusztul el, ha a vár legkisebb téglája is elenyészett.

2. Az aranyfonál.

A havasfejú Retyezát egyik kiálló gerincormán, erdőkkkel körülvett tetőn pusztulnak Kolozsvár romjai. A vár lakói egykor az egész vidéket uralták. Hófehér arcú urasszonyok és urleányok lakták Kolozsvárt, ennek ablakai és erkélyeiről messze vidéket be lehetett látni. A vár a Kendeffyek ősi fészke volt és színhelye számos vitézi cselekedetnek is. A család férfitagjai mindannyian bátrak és vitézlők voltak, nemesszívűek és a hazáért minden pillanatban készek voltak feláldozni életüket. Karsu imádoztaikat megóvták minden véstől és egy-egy szerelmes csókért és ölelésért még a hétfejű sárkánnyal is megvívta volna.

A szépséges Kendeffy Ilona bánatosan ült várának könyöklős erkélyén. Lent a vár alatt sebesen hullámszik és cseveg a Sebes patak vize. Ilona úgy érzi, hogy a habok neki beszélnek, őt vigasztalják nagy bánatában. Sőhajtozva nézi a holdat a Kendeffy-leány, az ég lovagja csendesen buvik elő a sötét fenyvesek mögöl. A kisasszony fürteivel játszik a szellő és lágyan simogatja meg a leány szép homlokát, mintha annak borus gondolatait akarná onnan elűzni.

Az Ilona gondolatai, mint mindig, úgy most is, felkeresik szerelmesét, aki a török foglya és ki tudja, hogy merre és hol szenved el a pogány rabságot? Hogy szerelme hol és merre van, nem tudja. Annak, aki őt nyomra vezet, bőséges aranymarhákat ígér, nem tudja senki, hol sinylődik a fiatal. Kérdezi a futó szellőt, nem látta-e ifjút? Hiszen oly sok vidéket bejár gyengéd és lágy fuvalma. Vallatja a nap-sugarat, vajjon nem pillantott-e be az ifju börtönének vasrácsán? Hiszen áldott napfénye minden kis helyet bevilágít. Sehol, semmi hír senkitől.

Az évek pedig mennek, jönnek, peregnek, a mulat a jelen és a jelent pedig a jövő váltja fel. Az aranyékos leányszempillák nedvesek a könnyharmattól, a gyászruha oly sötét és annak viselése igen nehéz. Ilona elhatározta, hogy sohasem megy férjhez, pedig igen sok nemes és vitéz ifju versengett kezéért. Völegényéért, akit még az életénél is jobban szeretett, halálanapjáig viseli a pártát.

A Kendeffy leány egy holdsugaras tavaszi éjje-

len álmot látott. Rab völegénye jelent meg előtte és így szólott hozzá:

— Tündérszép Ilonám, hűséges szerelmem, nagy a te bánatod nagyobb, mint a föld legmagasabb hegye. Bár hegyek, völgyek és vizek választanak el egymástól, szívem éppen úgy a tied, mint enyém a tied! Kinos rabságomból és nehéz bilincseimből csak úgy szabadulok meg, ha te azt az utat, melyik váradtól rácsos börtönömig vezet, arannyal rakod ki és arannyal kövezed. Amikor az aranyut börtönajtómig ér el, azonnal szabad leszek és a szerelem szárnyán repülök hozzád, hogy szívemet lábaidhoz tegyem!

A látomás eltűnt és Ilona felébredt. Boldogan mondta a szellőnek, virágnak, madárnak, fűnek és sziklának, hogy odaadja minden aranyát, családi kincseit, nagygyöngyű pártáját, rubintos násfáját, gyémántos nyakláncát, topázos boglárját, smaragdos függőit és mindezt megtoldja jegygyűrűjével is. Ha mindez kevés, dolgozni fog éjjel és nappal, míg annyi kincse lesz, hogy kiválthatja életének életét, jaj, csak azt tudná, hogy merre és hol legyen az ő szerelme ifja?

Azután elővette kerekas rokkáját, font és font, ujjai alatt finomodot a hófehér lenszál. Egész nap font. estére a guzsalyon már csak az utolsó szálak maradtak meg. De Ilona még ezt is fel akarta fonn, tehát munkáját a holdvilágnál is folytatta. Hanem egyik bámulatból a másikba esett, mikor látta a holdfénynél, hogy azok a szálak, melyeket ő este forgatott le orsójára, mind arany-fonallá változtak.

A hűséges mátká hónapokig font. Nappal lenszálakat és éjjel aranyszálakat adott az orsó. Ilona egy este, elbágyadva a fáradtság és kimerüléstől, az aranyszálas orsót leejtette a mélybe. Nagyon megijedt. hátha fáradozásának gyümölese elveszett? Az orsót maga akarta felhozni a mélyből, midőn alulról édes és ismerős hangokat hallott. Leszaradt a vár alá és akkor látta, hogy kedves völegénye jön eléje; kitért karokkal és boldogan ölelték át egymást. A szerelem, hűség és kitartás meghozta gyümölesét. Az éjjel font aranyfonál a sok fáradtság gyümölese, idővel olyan hosszúra nyult, hogy annak szála a börtön ajtajáig ért. A fiatal vitéz mintegy varázsszóra szabad lett és szaladt, repült kedves Ilonájához.

Tapasztalt és tanult gazda
termését megháromszorozhatja.

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarzó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 270 P., a bolti ár egyébként 3 P. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekeztek
mindenki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a
MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN KOLOZSVÁR, BRASSALUCCA 5. SZÁM ALATT.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

A méhek megérik a távoli földrengést.

Egy magyar méhészt állapította meg a következő érdekes dolgot. Folyó év május 24-én nagyon szép idő volt és mégis alig egy-két méh szállt ki a kaptárból. Előtte való napon ugyanolyan időben a méhek nagy tömegben serényen röpködtek. A méhészt másnap a rádióból értesült, hogy május 24-én Délamerikában, éppen abban az időben, amikor méhei nem röpködtek, nagy földrengés volt. Megállapítható tehát, hogy a méhek megéreztek a földrengést, és ezért nem röpködtek a különben szép napon, mert a távoli földindulás jelei megfélemlítették őket.

A termőföld fertőtlenítése.

A talajban élő növényi és állati kártevők sok kárt okoznak. Kártételük melegágyakban és hajtatóházakban jelentkezik fokozottabb mértékben. Vannak olyan talajban élő gombák, amelyek megtámadják a melegágyi palántákat és a hajtatóházban nevelt növényeket. A növények fejlődése gyengévé válik és nagyon sokszor a gombabetegség teljes pusztulásukat okozza. Ezért nagyon sok helyen, különösen nyugati kertészetekben fertőtleníteni szokták a melegágyak és hajtatóházak földjét. Erre a célra többféle módszert alkalmaznak. A legegyszerűbb, hogy a téglalakúra préselt földet kemencékbe rakják és hevítéssel fertőtlenítik. A nagy meleg a talajban élő káros élőlényeket elpusztítja. Egy másik módszer szerint a fertőtlenítést különleges acél szekrényekben, gőz segítségével végzik. Ez az eljárás a gyakorlatban nagyon jól bevált. Szokták aztán a föld fertőtlenítését vegyszerekkel végezni. Ez az eljárás szintén jól beválik a gyakorlatban, hátránya, hogy a vegyszerek beszerzése megrágitja az eljárást. Általában azt tapasztalták, hogy a legolcsóbb és a legtökéletesebb eljárás a talaj gőzzel való fertőtlenítése. Természetesen a fertőtlenített talaj-

ban folyó növénytermelés alkalmával vigyázni kell arra, hogy az öntöző víz is fertőtleníve legyen, hogy káros csirák ne juthassanak a talajba.

Az elmondottak számunkra azzal a tanulással szolgálnak, hogy kényesebb növények termelésére, továbbá melegágyi és hajtatóházi célokra csak teljesen egészséges, rothadó anyagoktól mentes és tápanyagokban bővelkedő földet használjunk.

Nem szeretik a háborút a gólyák!

Nyugateurópa háborus vidékeiről a gólyák idén a rendesnél hamarabb keltek utra. Az örökös lövöldözést, repülőgépzugást, ugylátszik, nem szeretik.

Gyanus imádság.

Az oláhfalvi öregasszony minden misén a királybíró hosszas életéért is imádkozott. Fülébe ment ez az áhítatosság a királybírónak, s megelente az imádkozót. A hír csakugyan igaznak bizonyult.

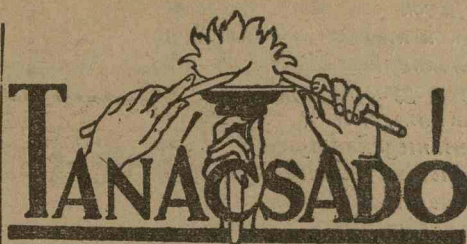
— Ugyan, néni, mondja meg, miért imádkozik különösen az én hosszas életemért? — kérdezte a királybíró.

— Én bizony csak azért, megkövetem kigyelmedet szépen, hogy én már vén vagyok, aki már a kigyelmed nagyapját is királybírónak értem. Hát ő csak tűrhető emberféle volt, de már a fia, a kigyelmed édesapja, igen keményen zsarnokoskodott rajtunk. Kigyelmeden sem sok örömünk telik, de mégis csak éljen minél tovább, mert van kigyelmednek egy korhantó, haszontalan fia, gondolni sem jó arra, hogy helőle szintén királybíró lesz. Azért imádkozom tehát a kigyelmed hosszú életéért, mert félek, hogy még sokkal rosszabb lesz, aki a királybíroságban követni fogja.

A jó szer.

— És visszkapom a pénzt, ha ez a hajnövesztőszer nem használ?

— Kézpénzben nem. De minden vásárolt hat tégely után, ingyen adok egy hetediket.

F. I. A szeszes italokat nem lehet és nem szabad tápszernek tekinteni. Igaz ugyan, hogy a szeszes italoknak is van tápláló értékük, ezt azonban károsan ellensúlyozza szesztartalmuk romboló hatása. Az tökéletesen igaz, hogy két pohár édes pálinka vagy egy negyedliter sör tápérték tekintetében annyit ér, mint 10 deka sajt, vagy 10 deka sovány sonka. Azt azonban mégsem lehet állítani, hogy édespálinkán vagy sörön meg lehetne élni. Elhisszük, hogy amit nekünk írt, olvasta valahol. Sok kérdés elbírálásánál azonban nagy és általános tudásra van szükség.

L. J. A must eltartásának nagyon jól bevált módja a következő. A szűrt mustot tisztára mosott üvegekbe töltjük és az üvegeket egészséges, kifőzött dugókkal légmentesen elzárjuk, majd úgy gőzöljük, mint ahogyan a befőttet szokás. Az üvegeket gőzölés után hosszu ideig hagyjuk a forró vízben, hogy a magas hőmérséklet tovább is kifejttesse fertőtlenítő hatását. Az üvegek lehülése után a gőzölést megismételhetjük. Miután a must az üvegekben lehült, a dugókat szurokkal vagy paraffinnal légmentesen elzárjuk. A mustot sötét, hűvös helyen raktározzuk. A raktározás folyamán a zavaros must lassacskán megtisztul és az üveg alján kevés seprő gyűl össze.

Vegyszerekkel is lehet a mustot tartósítani, ez az eljárás azonban az egészségre is káros lehet.

A. I. Kérdésére nem tudunk feleletet adni, mert a kormány még nem döntött, hogy a kolozsvári gazdasági akadémiát mikor és milyen formában nyitja meg? Attól ne tartson, hogy a román intézetben elvégzett két évet nem tudják be. A szerzett jogokat a magyar állam feltétlenül tiszteletben tartja.

S. F. Önmeddő fajtáknak az olyan gyümölcsfákat nevezik, amelyek egymagukban ültetve nem termékenyülnek meg, tehát gyümölcsöt nem kötnek. Ennek a kérdésnek ma nagy tudományos irodalma van. Gyakorlatilag úgy fest a dolog, hogy sohasem szabad egyfajta tisztán ültetni, hanem legalább soronként vegyíteni kell a fajtákat. Az őszi gyümölcsfa ültetésnél ezt az elvet szigorúan be kell tartani!

Évek óta nem közölhetük a magyar szabadságharc vértanúinak képeit. A magyar gyászünnepről sem irhattunk, mert a cenzura ebben megakadályozott. Több mint két évtized óta, most ünnepelhette ismét Erdély egy részének magyarsága az október 6-iki gyásznapot. A magyar szabadságharc leveretése után Haynau, osztrák katonai kormányzó parancsára a magyar honvédsereg tábornokait Aradon kivégezték. A kivégzés után az országban gyászos emlékeztető önkényuralom volt hosszú ideig, míg végre az 1867-es kiegyezés visszaadta Magyarországnak szabadságát. Az aradi vértanúk emlékét idén a visszatért területek lakossága is kegyelettel ünnepelte meg.

Az aradi tizenhárom vértanú.

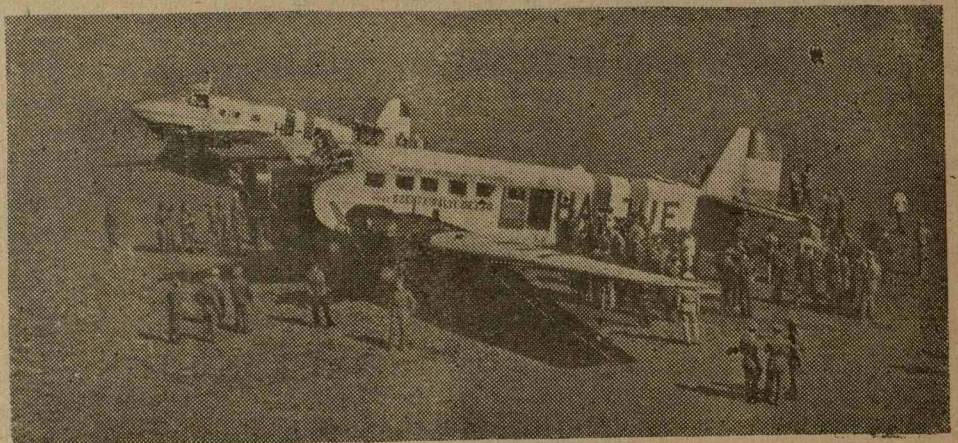

Magyarország legmagasabb hegye.

A békekötés alkalmával Magyarország a Kárpátok vonalában magas hegyseit is elvesztette. A határok kibővülésének megkezdődése előtt Magyarország legmagasabb hegye, a Mátravidéki Kékestető, csak 1010 méter magas volt, tehát alacsonyabb, mint az udvarhelyszéki Firtoshegy. A területgyarapodás a magyar hegyek egy részét is visszahozta. Északerdély visszafoglalása után legmagasabb hegyünk a Nagy-Pietrós, a Radnai havasok tájékán. A Nagy-Pietrós 2305 méter magas. Csúcsáról elragadó kilátás nyílik az északi és keleti Kárpátok vonalára.

Megérkezik az első utasszállító-gép Kolozsvárra.

A kormány mindent elkövet, hogy Erdély közlekedési nehézségein segítsen. Erdély visszacsatolt részét a fővárossal repülőjáratok kötik össze. A gépek a Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár és Marosvásárhely vonalon közlekednek. Amint a Székelyföld más városaiban megfelelő repülőtereket építenek, a gépek útvonalát meghosszabbítják. Képünkön az a jelenet látszik, amikor az első magyar utasszállító repülőgép megérkezik a Kolozsvár mellett levő szamosfalvi repülőterre.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

F. P. S. Szék, F. B. Szatmár, B. M. Székelydobó, I. D. Sükö, L. D. Atosfalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint ismeretes, előfizetőinket eddig kilőtt postautalvánnyal szólítottuk fel és ezen postautalványt egyben fel is használhatták a pénz beküldésére. Most a felszólítás ebben a formában nem lehetséges s addig is, amíg a hátralékosokat külön felszólító lev. lappal figyelmeztetjük fennálló tartozásaik kifizetésére, felkérjük mindazokat, akiket felszólítottunk, sőt az összes hátralékos előfizetőinket, hogy szíveskedjenek a feltüntetett összeget rendszeres postautalvány felhasználásával kiadónivatalunkhoz beküldeni. Megbizottaink kimentek ugyan vidékre, azonban addig is, amíg a megfelelő megyéket, illetőleg községeket felkeresik, időtelik el s nekünk pedig szükségünk van a pénzre. Ezért ismétellen felszólítjuk a hátralékosokat, tekintve, hogy az évből alig pár hónap van hátra, tartozásaikat sürgősen küldjék be kiadóhivatalunkhoz.

Előző számainkban említettük, hogy megbizottaink kimentek vidékre, hogy a hátralékosoktól a díjat felvegyék. Most közöljük pontosan, hogy megbizottaink közül melyik milyen megyébe utazik ki. Török István Kolozs és Szolnokdoboka megyékbe, Tóth Imre Bihar megyébe, míg Kováts Endre Szilágy megyében levő előfizetőinket keresi fel. Felkérjük a hátralékosokat, hogy tartozásaikat megbizottainknak fizessék ki annál is inkább, mert az év vége felé közeledünk és minden kinnlevőségünkre szükségünk van. Azért közöljük előre, hogy egy-egy megbizottunk mely vidéket keresi fel, hogy a hátralékosoknak alkalmuk legyen a pénzt összegyűjteni. Ugyisint azok, akik felszólítást kaptak és nem esnek be a felsorolt megyékbe, szíveskedjenek hátralékaikat postautalványon beküldeni.

Ismétellen felhívjuk azon előfizetőink figyelmét, akik régi lakhelyükről elköltöztek, hogy ne csak az új címüket közöljék velünk, hanem azt is, hogy megelőzőleg, hol laktak. Ugyancsak kérjük az utcanévek magyar nevét is közölni, valamint ha a postahivatal megváltozott ezt is tudomásunkra hozni.

N. I. Sorait elkésve kaptuk meg, lapunk már be volt törölve. Sajnos, közben időszerűségüket veszítették. Kérjük tehát szíves elnézését, hogy nem közölhetjük le.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. B. Hadad 5, Sz. I. Kraszna 5, T. B. Désakna 5, Sz. M. Désakna 5, F. B. S. Szék 5, id. V. L. Hegyközszentimre 5, K. Gy. Jobbágytelke 5, S. J. Csikszépvíz 2,40, F. D. Vajdakamarás 5 Pengő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés ára 1 pengő. Állástkeresők részére 20 szög 1 pengő 20 fillér. Előfizetőknek minden szó 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz levélapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Kolozsvár határában 12 hold föld házzal, istállóval feles gazdálkodásra vagy bérösszegért kiadó. Érdeklődni lehet Református Theologia kapusánál.

„Méhészeknek ingyen küldjük az időszaki méhészeti kérdéseket tárgyaló könyvet, ha a községükben lakó méhészek címeit velünk közlik. „MÉH”, Budapest, Arany János-u. 1.“

Hogyan távolítjuk el a tyukszemet?

Citromszeletet teszünk a tyukszemre, vagy a citrom levét vászonrongyra csepegtetjük, rátesszük s száraz, fehér ruhával átkötjük. — Vagy: hagymát kettébe vágunk, ecetbe tesszük s lefekvés előtt vászon ronggyal rákötjük a tyukszemre. Reggelre a megpuhult bőr rendszeren könnyűszerrel leválik. Ha nem válik le, akkor néhányszor meg kell ismételnünk. — Vagy, három liter forró vízbe tegyünk 2-3 evőkanál boraxot. Ebben puhítsuk meg a tyukszemet s akkor éles késsel levághatjuk, de jobb, ha erős vászonronggyal ledörzsöljük. Ezt ugyan többször kell ismételni, de viszont a tyukszem teljesen el fog tűnni.

Gyertyatartó tisztítása.

Ha le akarjuk tisztítani a gyertyapecséteket a sárgavéz gyertyatartótól, öntsük le forrásban levő vízzel, öblítsük le vele, vagy állítsuk a gyertyatartót meleg tűzhelyre, hogy a stearin a leolvadjon

ról. Lekaparni sohasem szabad a gyertyafoltot, mert a rezzen meglátszanak a karcok.

Canud! meg!

Hogyan távolítjuk el a penészfoltot a falról?

Nedves falon gyakran látunk penészfoltokat. Készítsünk 1 rész szalicilsavból és 5 rész spiritusból oldatot, kenjük be ezzel, vatta, pamacs vagy puha rongyocskával segítségével a zöldes helyeket. Azonnal eltűnnek a foltok s az így kezelt fal hosszabb ideig penészmentes marad. Különösen olyan helyeken kövessük ezt az eljárást, ahol télen nem fűtünk s el akarjuk kerülni a fal penészesedését.

Hogyan befolyásolja a táplálék az érlelmeszesedés keletkezését?

Bár nincs határozottan bebizonyítva, mégis valószínű, hogy az állati fehérjének, tehát a húsnak szerepe van az érlelmeszesedés létrejöttében és a magas vérnyomás keletkezésében. Elégé bizonyítja ezt, hogy a déli országokban (Egyiptom, India), hol kevés húst fogyasztanak, majdnem ismeretlen az érlelmeszesedés. A növényi kosztion élők vizsgálata is azt mutatja, hogy vérnyomásuk lényegesen alacsonyabb, mint a húsevőké.

A címzés helye:

Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
KOLOSZVÁR
Erzsébet ut 6

Szemünk ragyog, szívünk derült,
Erdély fele visszakerült.
Reménységgel vagyunk tele:
Nem késik a másik fele!

Gyanus vaj megvizsgálása.

Egy darabka vajat tiszta fehér papirosra teszünk, ösz-szegőnyölgetjük és meggyújtjuk. Ha nincs hamisítva: kellemes szagot áraszt, ha azonban állati zsírral hamisították, olyan lesz a szaga, mint az égett faggyunak.

Vigyázz magadra!

Miért veszedelmes a fogkő?

Sokan nem törődnek azzal, hogy fogukra fogkő rakódik le, pedig a fogkő rendkívül nagy veszedelmet jelent. Végeredményében a fogak elvesztésére vezethet. A fogkő ugyanis a foghúst állandóan izgatja és a fogköben olyan, a fogra és az egészségre nézve káros csírák telepednek meg, amelyek nem valók a szájüregbe. Ez magyarázza meg, hogy az olyanoknál, akiknek fogkő van a fogukon rendszeren fel-lép a foghús és foggyökérgyulladás amely nagyon sok esetben azt eredményezi, hogy a fogat ki kell húzni és mester-séges foggal kell pótolni. Ha tehát valakinek a fogazatán fogkő lerakódás van, tisztíttassa meg gondosan, mert ezzel nagyobb baj keletkezésének veszi elejét.

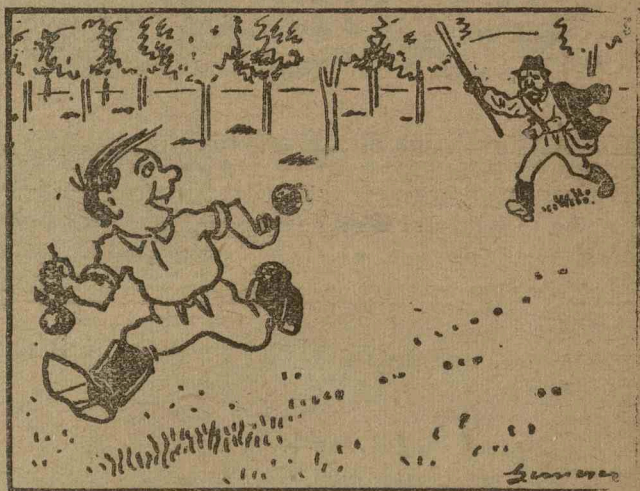
Értékes eledel a sütőtök.

A sütőtököt, mint eledelt nem becsülik meg eléggé. Pedig rendkívül értékes tápanyagokat tartalmaz. Cukron és keményítőn kívül az egészségre nézve nélkülözhetetlen ásványi sók is vannak benne. Ezért a táplálkozásban most összel nagy szerepet kell biztosítani a sütőtöknek. Nagyon sokféleképpen készíthető el. Egyik legtermészetesebb és legizletesebb formája a sült tök.

Liba hizlalása tömés nélkül.

Libát úgy hizlalunk tömés nélkül, hogy mielőtt le akarjuk ölni, 2—3 héten keresztül külön helyiségben zabbal, apróra vágott burgonyával és apró kukoricával etetjük. Közben mindig friss vízzel kell itatni a libákat. Ennek éppen olyan eredménye lesz, mint a tömésnek, az állatot nem kinezük. Árpadarával apróra vágott répával, zabbal és apró gombóccal is lehet etetni a libákat, de közben mindig friss vízzel itatunk. Naponta háromszor etetünk.

A kis fiúnak nem kell mindent tudni!

Egy kis fiú almát szed a kertben s meglátva a közeledő csöszst, elfut.

— Megállj csak te gyerek, mondok valamit! — kiált rá a csösz.

— Az ilyen kis fiúnak, mint én vagyok, nem kell mindent tudnia — válaszolt futtában a fiú.